

Hoi Heidi,

Wat fijn om je brief te lezen.

Je woorden raken precies de kern van waar zoveel scholen nu middenin zitten: de zoektocht naar balans tussen ambitie en realiteit. Hoe maken we digitale geletterdheid tot iets van iedereen, zonder dat het voelt als iets extra's? En hoe houd je ruimte voor verschillen tussen collega's — in kennis, ervaring en vertrouwen?

Een nulmeting als startpunt

Je vraag over de nulmeting vind ik heel waardevol.

Het woord 'meten' roept bij sommige collega's misschien spanning op, maar juist daarom kan een nulmeting zo'n goed beginpunt zijn. Zoals Kennisnet schrijft in "Nulmeting digitale geletterdheid: wat wil je meten?", gaat het er niet om te beoordelen, maar om bewust te worden. Om zicht te krijgen op waar je als team staat, wat je al in huis hebt, en waar nog groeikansen liggen. Een nulmeting als startpunt: samen groeien in digitale geletterdheid, dat moe denk ik het uitgangspunt zijn.

Dat past naadloos bij de nieuwe kerndoelen digitale geletterdheid: ze benadrukken dat digitale geletterdheid meer is dan kennis van tools of vaardigheden. Het gaat ook om houding, reflectie, samenwerken en betekenisvol handelen in een digitale wereld. Een nulmeting kan helpen om daar het gesprek over te voeren — en dat gesprek is vaak waardevoller dan de uitkomst zelf.

In mijn workshops laat ik leerkrachten vaak letterlijk op een lijn gaan staan. Aan de ene kant staat "Ik voel me nog wat onzeker," en aan de andere kant "Ik voel me heel vaardig." Alleen al het zien van die lijn maakt zichtbaar wat er leeft. Het brengt vaak het gesprek op gang. Je merkt dan: niemand hoeft alles te kunnen. Het gaat erom dat we samen groeien, dat nieuwsgierigheid het vertrekpunt is.

Ik vind het mooi dat jij de nulmeting wilt inzetten als startpunt voor ontwikkeling. Jij kent je team en school het best, dus jij voelt wat past. Misschien kies je voor een digitale zelfscan, misschien voor een gespreksvorm of een combinatie. Zolang het eigenaarschap in het team groeit, is de nulmeting geslaagd. Onder deze brief zet ik wat mogelijkheden op een rijtje. Kun jij kiezen wat bij jullie school past!

Stoptober

En dan je Stoptober-experiment.

Dat vond ik een prachtige initiatief. Ik had me voorgenomen om mee te doen — echt even wat vaker los van dat scherm — maar eerlijk is eerlijk: het lukt me nog niet echt. Mijn werk en mijn bedrijf trekken me vanzelf weer online. Tegelijk voel ik dat het me goed doet als ik wél afstand neem. Heerlijk even wandelen, iets creatiefs doen, zonder scherm.

Misschien hoort dat ook bij digitale geletterdheid: niet alleen weten hoe je technologie gebruikt, maar ook wanneer je hem even laat liggen.

Hoe is dat bij jou gegaan?

Lukt het om bewust offline te zijn, of merk je dat je toch weer grijpt naar je telefoon?

Misschien is dat wel de mooiste nulmeting die we kunnen doen: niet hoeveel we weten, maar hoeveel rust we durven toelaten.

Ik ben benieuwd, Heidi — welke vorm van nulmeting past het best bij jouw team? En hoe gebruik jij die om het gesprek over digitale geletterdheid levend te houden of misschien wel te starten?

Warme groet,
Miranda

Zelf aan de slag – gratis tools en instrumenten

Tool	Wat is het?	Voor wie?	Waarom gebruiken?	Link
SELFIE (EU)	Online reflectietool van de Europese Commissie waarmee teams hun gebruik van technologie in kaart brengen.	Hele school / team	Gratis, direct inzetbaar, goede gespreksstarter over visie en praktijk.	education.ec.europa.eu/selfie
Reflectiewijzer Digitale Geletterdheid (Inspectie/SLO)	Reflectie-instrument met vragen over visie, organisatie en ontwikkeling van digitale geletterdheid.	Schoolleiders & teams	Helpt teamgesprekken structureren en koppelt aan kerndoelen.	onderwijsinspectie.nl/reflectiewijzer
DIGIT Test	Online zelftest om digitale vaardigheden en houding in te schatten.	Individuele leraren	Snel, laagdrempelig startpunt voor reflectie.	digitalegeletterdheid.nl/test-jouw-digitale-geletterdheid

Betaalde nulmetingen – met begeleiding of externe uitvoering

Aanbieder	Naam van het product / dienst	Waar ze op letten / karakteristiek	Link
De Rolf Groep	Nulmeting Digitale Geletterdheid voor leerkrachten	Inzicht in digitale kennis en vaardigheden van het team; integratie in schoolvisie en leerlijn.	derolfgroep.nl
O21	Digitale vaardighedenscan / Onderzoek en nulmetingen	Vaardigheden-scan + methode-inventarisatie + organisatiebrede aanpak digitale geletterdheid.	o21.nu
Schoolblocks B.V.	Nulmeting Digitale Geletterdheid (PO/VO/PRO)	Kennis, vaardigheden en houding van leerlingen en leraren; rapportage & vervolgactie.	schoolblocks.nl
De Codeerschool	360° ICT-vaardighedenscan (lerarenteam) + nulmeting	Inventarisatie van digitale vaardigheden & middelen; vertaald naar visie & implementatieplan.	codeerschool.nl
Edutrainers	Scans & analyse niveau deelnemers (Digi-vaardig programma)	Vaardigheidsscan + leerroute + organisatieanalyse voor professionalisering.	edutrainers.com
Cloudwise	ICT-vaardighedenscan / Digital Skills for Students	Meet digitale vaardigheden en houding, bruikbaar voor teams en organisatieanalyse.	cloudwise.nl

Achtergrondinformatie

- Expertisepunt Digitale Geletterdheid – artikel “Wat levert een nulmeting op?”
- <https://expertisepuntdigitalegeletterdheid.nl/artikelen/nulmeting-digitale-geletterdheid/>
- Kennisnet – artikel “Nulmeting digitale geletterdheid: wat wil je meten?”
- <https://www.kennisnet.nl/digitale-geletterdheid/nulmeting-digitale-geletterdheid-goed-idee/>

Heidi staat voor de klas in het basisonderwijs. Ze geeft trainingen, ouderavonden en lessen aangaande mediawijsheid. Ze is moeder van 3 (bonus)pubers. Naast ervaringen in haar werk komen ook zij met verhalen en ervaringen thuis.

Miranda is adviseur digitale geletterdheid bij een scholengroep in Utrecht. Daarnaast ondersteunt ze vanuit haar eigen bedrijf kleuterleerkrachten bij de inzet van digitale geletterdheid, door het geven van workshops en begeleidingstrajecten.